MINĖJIMAS

Lietuvoje pirmutinis naujokų šaukimas 1919 m.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

MARŲ-BALTAS

Numatoma: giedra, nešalta. Vardodienis: Viktoras, Sunigilda, Raminta.

LIV METAI, 54 (1,031) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1940, KOVO-MARCH 6 D. KAINA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

ŠIANDIEN

Senasis metodas
Karas yra karas
Nuobodulio pasaka
Monarchistai su komunistais

PIJUS BUKŠNAITIS

Prie Vokietijos konsulato New Yorke yra "Informacijų Knygynas," kuris leidžia lakštelius vardu "Facts in Review." Tuose faktuose parodomos karo baisenybs, neteisingai primetamos Vokietijai.

Viename tokiame leidinėlyje palyginamos Amerikos laikraščių žinios apie menamus vokiečių žiaurumus Lenkijoje su menamais žiaurumais buvusiame kare Belgijoje. Pasijuokiama, kad pasikartoja "vėl senoviškasis metodas."

Kas to senoviškojo metodo laikosi? Ar vokiečių armija, ar laikraščiai?

* * *

Kol bus karai, bus ir žiaurumai. Pateisinimais jų nepaslėpsi.

Vokiečių žiaurumai lietuviams žinomi. Nemažiau žinomi ir lenkų žiaurumai. Gyvi dar liūdytojai, tuos žiaurumus patyrę ant savo kailio. Jų vienas — Maspetho fotografas Rapolas Kručas.

Kai kas sako, kad vokiečiai vis tik nebūdavę perdaug žiaurūs tiems, kurie nesipriešino ir reikalavimų aklai klausė. Lenkai pralenkė vokiečius savo chamizmu.

"Der Krieg ist Krieg" — kalbėjo pasiteisindami vokiečiai. Lenkai gi plėšė ir žudė lietuvius visai nesiteisindami.

* * *

Kad tie karo žiaurumai dažnai būna išpūsti, išdidinti, o kartais net ir paskalais tik remiami, — tas visiems žinoma. Apveiktasis visuomet nusiskundžia daugiau, negu tikrenybėje buvo nukentėjęs

Dėl to žiūrint į visas ateinančias iš karo lauko žinias, o ypač į bet kurios kariaujančios pusės nusiskundimus reikia nepamiršt, kad "karas yra karas" ir kad įveiktasis visuomet laiko save nekaltu.

* * *

Vėliausia nuobodulio pasaka — tai komunistuojančių laikraščių nesiliaujanti įrodinėjimai, kad Anglija su Prancūzija ruošėsi pulti Sovietų Sąjungą. Dėl to Sovietai ir pradėję mušti Suomiją.

Čia vykdosi lietuviškoji patarlė: Nusikalto račius, o kalvį karia.

* * *

Eina gandai, kad Rusijos monarchistai užsieniuose agituoja Sovietų vyriausybę atsteigti carų valstybę tokią, kokia ji buvo prieš Didįjį karą, t. y. su visu Pabaltiju, Lenkija ir kt.

Iš pradžių rodosi, kad tokia kombinacija nepatikėtina. Kai kurie politikieriai tą aiškina šiaip:

Labai daug rusų monarchistų — aristokratų, aukštų karininkų ir kapitalistų buvo prisiglaudę Vokietijoje, kur iš jų buvo bandoma sudaryti stiprus įrankis prieš Sovietus. Jiems buvo duodamos žymios lengvatos.

Dabar, kai Hitleris susitarė su Sovietais, šiems carų garbintojams neliko nieko kita, kaip tik užsidėti ant savo fonografo kitokią plokštelę.

Kur laki, ten ir lok, — sako patarlė.

Rusų monarchistai taip ir daro.

* * *

Monarchistai monarchistais, o lietuviai neprivalo užmiršti, kad šį penktadienį VIENYBĖS bazare Long Islando biznierių ir Mooterų Vienybės vakaras, šeštadienį — Rimbo ir Bičiulių vakaras, o sekmadienį — New Jersey lietuvių vakaras.

Kiekvieno lietuvio pareiga atsilankyti.

ITALIJA PASIUNTĖ ANGLIJAI GRIEŽTĄ PROTESTĄ DĖL EMBARGO

Gabena iš Vokietijos anglį, nepaisant Anglijos nustatytos kontrolės prekybai jūrose

ROMA. — Italijos vyriausybė pasiuntė Anglijai griežtą protestą dėl blokados gabenamam iš Vokietijos į Italiją angliui. Savo proteste Italija sako, kad Anglijos praktikuojama jūrose blokada gabenamoms į neutrales valstybes prekėms esanti nelegališka ir priešinga tarptautiniams susitarimams.

Be to Italijos šeši laivai su vokiško anglio krovomis išplaukė iš Rotterdamo į Italiją. Kiti laivai dar krauja pirktą iš Vokietijos anglį ir netrukus išplauks iš Rotterdamo į jūras.

Jei Anglija tuos laivus sulaikys, gali kilti labai rimtų nesusipratimų tarp šių dviejų valstybių.

Londone kalbama, kad Anglija nemananti priimti Italijos protestą, neigi nemananti sušvelninti prekių embargo (draudimą gabenti), kol Vokietija be atodairos skandina jūrose visus laivus. Italija nėsanti tokia galinga, kad galėtų duoti Anglijai paliepimus.

Italija sako, kad anglis reikalinga jos industrijai, be kurios šalis negali laikytis. Anglija sako, kad buvo susitarta duoti Italijai keturis milijonus tonų anglio iš Valijos, mainais už italų prekes. Bet italai vėliau pasiūlė tokias prekes, kurios Anglijai visiškai nereikalingos. Ji teisinosi tuomi, kad negalinti duoti tokių prekių, kurios gali būti panaudotos karui prieš Vokietiją. Gi Anglija sako, kad anglis irgi yra produktas vartotinas karui, dėl to turi būti kontroliuojamas.

PARCELIUOJAMI DVARAI VILNIAUS KRAŠTE

VILNIUS. — Vilniaus Apygardos Žemės Reformos Komisijai nusavinus dar 10 dvarų įvairiose Vilniaus krašto vietose, Ignalinos, Turgelių, Riešės ir Maišiogalos valsčiuose, bendro ploto 2,641 ha, viso ligšiol Vilniaus apygardoje jau yra nusavinta žemės reformos rekalamas 62 dvarai bendro ploto 15,640 ha. Be kitų, nusavintas ir istorinis Verkų dvaras ties Vilniumi.

Greta dvarų parceliacijos, ruošiamasi ir kaimų skirstymui į venkiemius. Numatoma, kad prie dvarų parceliacijos ir kaimų skirstymo į vienkiemius Vilniaus krašte šį sezoną dirbs apie 60 matininkų.

RŪPINAMASI TAUTIŠKAIS ŠOKIAIS

KAUNAS. — Nuo pereito rudens prie Kūno Kultūros Rūmų yra įsteigta Tautiškųjų Šokių ir Žaidimų Vyr Komisija, kurios tikslas yra skatinti mokyklinę ir nemokyklinę jaunuomenę pamėgti tautiškus šokius ir žaidimus, jų mokytis ir mokyti kitus.

Tam tikslui Vilniuj, Telšiuose, Ukmergėje, Panevėžyje, Šiauliuose ir Marijampolėje steigiamos komisijos. Jau pradėtas ruošti tautiškų šokių leidinys su 15 ar 16 šokių aprašymais, Schemomis ir fotografijomis, lietuvių ir, greičiausia, anglų kalbomis. Leidinys išeis apie balandžio mėnesį. Steigiama reprezentacinė tautiškų šokių šokėjų grupė iš 32 asmenų. Vilniuje birželio mėn. numatyta pirmoji tautiškų šokių šventė. Dar šį vasario mėnesį šaukiamas tautiškų šokių bei žaidimų komisijų ir organizacijų atstovų suvažiavimas ir ruošiami tautiškų šokių kursai.

PRAŠO KNYGŲ TILŽĖS BIBLIOTEKAI

TILŽĖ. — Vokietijos Lietuvių Susivienijimas Tilžėje išlaiko skaityklą ir biblioteką. Tačiau tai bibliotekai stinga lietuviškų knygų. V. L. Susivienijimas prašo jį pašelpti atliekamomis knygomis. Jas prašo siųsti tokiu adresu: V. Matschulat, Tilsit, Goldschmiedenstrasse Nr. 11 (Vereiningung der Litauer Deutschlands), Germany.

Rytprūsiuose veikianti vienintėlė lietuvių organizacija—Vokietijos Lietuvių Susivienijimas paskelbė atsišaukimą į lietuvių šeimas, kviesdamas stoti į šią organizaciją. Atsišaukimas parašytas, taikant į lietuvių širdis ir jausmus, kad atsibustų ir tie, kurie pradėję nutautėti. V. L. Susivienijimo pirmininkas yra V. Mačiulaitis.

Mirė seniausia vilnietė

VILNIUS. — Pratvalkių kaime, Nomokšų valsčiuje, mirė seniausia Vilniaus krašto moteris — Murauskienė, sulaukusi 115 metų. Tame pačiame kaime gyvena ir kita Murauskų šeima, kur vyras turi 105 metus, o žmona 103 metus amžiaus.

Neleidžia lenkams apsivesti

PARIS. — Teisindamiesi, kad Lenkijoje trūksta butų vedusioms šeimoms, vokiečių valdininkai užimtoje Lenkijoje neduoda leidimų apsivesti. Šiomis dienomis pasodintas į kalėjimą grafas Plateris, kuris norėjo Krokuvoje apsivesti su kunigaikštyte Czartoryska.

Anglija pašaukė į tarnybą šešis admirolus

LONDON. — Vyriausybė pašaukė atgal į aktualę tarnybą šešis admirolus, kurie jau buvo atsistatydinę. Admirolų laipsnis lygus feldmaršalo laipsniui armijoje.

DIDĖJA PALANGOS MIESTAS

PALANGA. — Praėjusiais metais privačių asmenų gyvenamų namų Palangoje pastatyta per 60, iš jų 16 mūrinių. Negyvenamų namų pastatyta 33, prekybai ir pramonei 2 ir vienas kino teatras. Iš viso į statybą įdėta per 1,270,000 litų, neskaitant valstybinių ir savivaldybinių pastatų. Šiais metais, jei bus gauta reikalingų statybinių medžiagų, Palangoj numatoma dar didesnė statyba. Visų Palangos gatvių ilgis numatomas per 27 kilometrus.

ANGLIJA SUKONCENTRAVO ARMIJĄ PRIE ITALŲ KOLONIJOS AFRIKOJE

Etiopijos pasieniuose sukuopta daug kariuomenės iš įvairių Anglijos kolonijų

LONDON. — Anglija pabaigė kariuomenės koncentravimą Kenijoje prie Italų valdomos Etiopijos.

Kariuomenė į Keniją sugabenta iš visų Didžiosios Britanijos kolonijų Rytinėje ir Pietinėje Afrikoje, įimant ir Šiaurinę Rhodesiją, iš kur atžygiavo mechanihzuotos kariuomenės dalys, atlikusios dviejų tūkstančių mylių kelionę.

Šis didelis kariuomenės sutelkimas arti Italijos kolonijos teisinamas reikalingumu apsaugoti Afrikos teritorijų neliečiamybę. Sakoma, kad šis koncentravimas nesirišąs su neseniai atgabentomis iš Anglijos kolonijų Australijos ir Naujosios Zelandijos kariuomenėmis Rytuose.

Politiniuose sluoksniuose nurodoma į faktą, kad šios kariuomenės sutelkimas italų valdomos Etiopijos pasieniuose paskelbtas kaip tik tuomet, kai gautas Italijos protestas dėl Anglijos pasipriešinimo gabenti iš Vokietijos anglį į Italiją.

KAUNAS. — Atatinkamose įstaigose iškeltas sumanymas ir projektuojama ir Lietuvoje įvesti "vasaros laiką," pavarant laikrodį vieną valandą pirmyn. Šis projektas netrukus bus įteiktas Ministrų Tarybai apsvarstyti.

GELEŽINKELIŲ VALDYBA PERSIKELIA Į VILNIŲ

KAUNAS. — Artėjant pavasariui, iki šiol buvusios Kaune svarbesnės įstaigos, jau dabar rimtai ruošiasi persikėlimui į Lietuvos tikrąją sostinę Vilnių. Geležinkelių valdyba ir pati Susisiekimo Ministerija galutinai apsisprendė persikelti į Vilnių ateinantį balandžio mėnesy. Dabartinės geležinkelių valdybos patalpos Kanto gatvėje, kurios yra nuomuojamos Dr-o Lapino 3 aukštų mūriniuose namuose, iki gegužės mėnesio 1 d., turi būti liuosos ir perduotos savininkui. Persikėlusi į Vilnių geležinkelių valdyba užima pasilikusius dar iš carinės Rusijos laikų, buvusius Pagirių geležinkelių valdybos gražius, 6 aukštų mūrinius rūmus. **Kaunietis.**

LIETUVOJE DAUGĖJA RAŠOMOSIOS MAŠINOS

KAUNAS. — Apskaičiuojama, kad į Lietuvą yra įvežta apie 6000 rašomųjų mašinėlių, iš kurių apie 3000 mašinėlių yra vartojamos įstaigose. Mašinėlėms viso išleista apie 3 milijonai litų. Vien kaspinėliams (ribbons) išleidžiama per metus apie 200,000 litų. Dėl to yra kilęs sumanymas Lietuvoje steigti kaspinėlių gaminimo fabrikėlį.

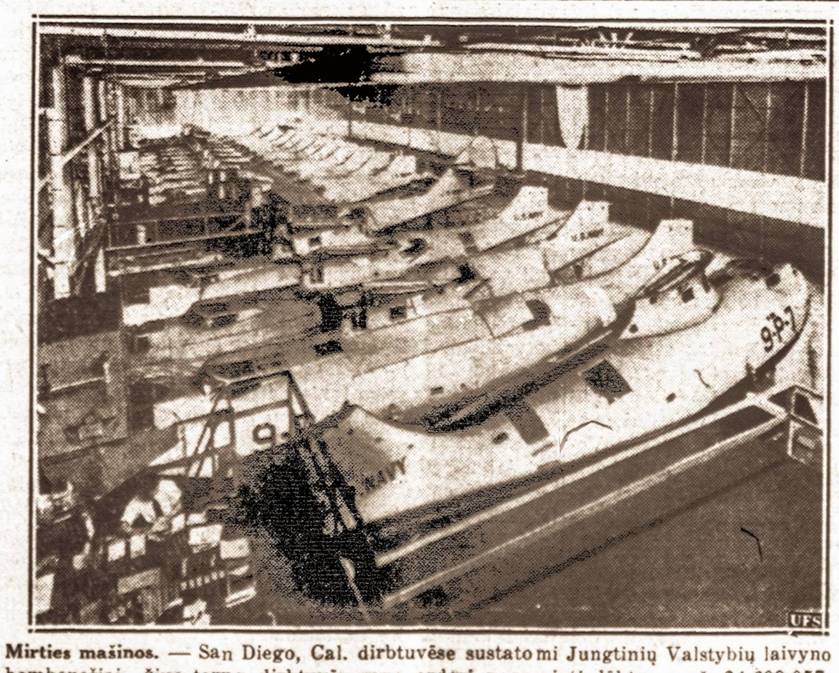

Mirties mašinos. — San Diego, Cal. dirbtuvėse sustatomi Jungtinių Valstybių laivyno bombonešiai. Šiuo tarpu dirbtuvės gavo orderį pagaminti lėktuvų už $4,699,057. Planai slapti, bet manoma, kad gaminamos šios rūšies mašinos.

PENNSYLVANIJOS MIESTAS ĮGRIUVO Į APLEISTAS ANGLIO KASYKLAS

Shenandoahrio šešiolika kvartalų įsmuko į žemę. Nuostolių pasidarė arti milijono dolerių

SHENANDOAH, Pa. — Pereitą pirmadienį po Shenandoah miestu pasigirdo gilumoj duslūs trenksmai ir netrukus pradėjo smukti į žemę visa miesto dalis, užimanti apie šešioliką kvartalų. Plyšo namų sienos, skilo šaligatviai, gatvių brukai, lūžo langai.

Priežastis — senų anglio kasyklų griuvimas po miestu. Spėjama, kad dėl didelių lietų žemės sluoksnis suminkštėjo ir pradėjo smukti į senąsias kasyklų olas.

Gyventojai išbėgiojo iš namų. Kai kurie bandė gelbėti ir savo mantas. Nuostolių apskaičiuojama per milijoną dolerių. Jei griuvimas nepasiliaus, ketinama iškraustyti iš šiaurrytinės miesto dalies 22,000 gyventojų.

Po pirmos išgąsties daug gyventojų grįžo į savo susprogusius ir šaltus namus, kurie buvo įsmukę į žemę nuo keleto colių net iki penkių pėdų gilyn.

Įgriuvusi miesto dalis siekia Emerick ir Lloyd gatvių pietuose iki Washington ir Main gatvių šiaurėje.

PREMIJOS UŽ RAŠTUS

KAUNAS. — Švietimo Ministerija žada įsteigti dar 110 naujų viešųjų valstyb. bibliotekų, iš jų 32 bibliotekas Vilniaus krašte.

Į V. D. universitetą Kaune jau padavė prašymus 12ū buv. Stepono Batoro universiteto Vilniuje studentų, dauguma į medicinos fakultetą.

Šiemet kaip ir kitais metais literatūros premijas už geriausius parašytus veikalus skirs: Švietimo ministerija, Liet. Raudonasis Kryžius, Spaudos Fondas, Spindulys ir Kat. Veikimo Centras. Spaudos Fondas jau numatė kandidatus savo teikiamai literatūros premijai gauti: Vinco Krėvės "Raganius," Antano Venclovos "Naktis," J. Marcinkevičiaus "Nemunas patvino," Stp. Pikšrio "Žemė Vaitoja," Petro Babicko "Elada," Kazio Borutos "Kelionės į Šiaurę," Stepo Zobarsko "Pabėgėlis," K. Vinvos "Prarajos pakrantėmis," A. Kučinsko "Vagneris" ir J. Jurginio "Nansenas."

SAKOMA, KAD ŠIAME KARE UŽMUŠTA NEDAUGIAU 18 TŪKST. SUOMIŲ

Žinios apie nuostolius cenzūruojamos. Iš sužeistų 7,800 grįžo į eiles 40 nuošimčių

COPENHAGEN, Danija. — Suomijos cenzūra neleidžia siųsti į užsienius net paviršutinių spėliojimų kiek žuvo suomių šiame kare.

Paklausti apie nuostolius viršininkai paprastai atsako, kad įvykę "keletas mirčių dėl naturalių priežaščių ir keletas netikėtinų." Net kalbama, kad apyseniai kariai kartais miršta širdies liga, kuomet susijaudina išgirdę apie pergalę.

Skaitant oficiales žinias gali rodytis, kad Suomijos kareivių nepasiekia rusų kulkos, granatos ir bombos.

Aukštieji karininkai patarė grįžtantiems į užsienius korespondentams vis tik pasakyti pasauliui, kaip kenčia Suomija.

Apytikrėmis žiniomis, neįskaitant paskutinių kelių dienų didžiuosius nuostolius, suomiai šiame kare neteko 18,000 kareivių užmuštų, mirusių nuo žaizdų, ar sušalusių. Sužeistų buvę 7,800, kurių arti 40 nuošimčių grįžo į tarnybą.

KATALIKŲ BAŽNYČIOS LIETUVOJE

KAUNAS. — Kauno vyskupijoje yra parapijinių bažnyčių — 91, kitokių bažnyčių ir koplyčių — 149, Telšių vyskupijoje parapijinių — 91, kitokių bažnyčių ir koplyčių 116; Vilkaviškio vyskupijoj parap. bažnyčių 94, kitokių 5; Kaišiadorio vyskupijoj parap. bažn. 66, kitokių 2. Viso Lietuvoje katalikų parapijinių ir kit. bažnyčių ir koplyčių esama 756.

Klierikų Kauno tarpdiecezinėj seminarijoj esama 152, Telšių kun. seminarijoj 83, Vilkaviškio 62. Iš viso Lietuvoje esama 294 klierikų.

SKAUTAI ŠELPIA BETURČIUS

KAUNAS.— Vykdydami savo tradiciją, Lietuvos skautai ir skautės per Kalėdų atostogas sušelpė arti 6 tūkstančius neturtingų asmenų, jų tarpe nemaža Vilniaus krašto lietuvių. Didesnes neturtingas šeimas skautai aplankė jų gyvenamose vietose, o kitiems buvo suruošę kalėdinius šventvakarius.

Kaikurių mokyklų tėvų komitetai ir mokytojai organizuoja prenumeratos rinkimą vaikų laikraštėliams Vilniaus srities pradžios mokyklų mokiniams, kuriems laikraštėliai kaip dovana siunčiama su laiškais. Daugelis pradžios mokyklų mokinių užmezgė glaudų bendradarbiavimą su Vilniaus srities pradžios mokyklų mokiniais, susirašinėdami laiškais i r siųsdami dovanėlių savo broliukams ir sesutėms vilniečiams.

Vilinaus Kraštui Remti D-ja iki vasario 16 d. žadą aprengti apie 300 neturtingųjų Vilniaus lietuvių vidurinių mokyklų moksleivių. Taip pat išduota lėšų vaikų darželiams, vaikams aprengti.

SVETIMI PAVARGĖLIAI VILNIUJE

VILNIUS. — Neturinčių Lietuvos pasų Vilniuje, Raud. Kryžiaus lenkų sekcijoje užsirašė 75,182 asmenys, kurių 57,739 prašo pašalpų. Lenkų sekcija spėja, kad pašalpų tikrai reikalingųjų būsią apie 35,000 asmenų, kuriems išlaikyti reikalinga apie 400,000 litų per mėnesį.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Didest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

DĖL TĖVYNĖS IR IŠEIVIŲ SANTYKIŲ

Jeigu mes šiandien pažiūrėsime į Lietuvos valstybės pažangą, tai pastebėsime, kad ji yra sparti ir planinga. Skirtumą tarp 1918 m. ir 1930 m. Lietuvos mes jau patys esame matę ir įsitikinę. Darbas, prekyba, pramonė, ūkis, mokslas, literatūra ir visos kitos sritys yra šuoliais žengusios pirmyn. Tačiau jeigu mes palyginsime visą tą pažangą su Lietuvos išeivijos santykiais, tai nors ir pastebėsime šiokią tokią pažangą tų santykių raidoje, tačiau ji kur kas atsilikusi nuo bendros Lietuvos pažangos.

Galbūt tam yra ir rimtų priežasčių: Lietuva visą laiką buvo susirūpinusi Lietuvos atstatymu, jos saugumu ir nepriklausomybės išlaikymu, o Amerikos lietuviai rūpinosi Lietuvai pagelbėti. Išdavoje Lietuvos santykiai su išeiviais pasireikšdavo spasmodiškai: tai sustiprėdavo, tai susilpnėdavo, kartais, tarytum, visai nutrūkdavo. Kai Lietuvą ištikdavo kokia krizė, politinė ar ekonominė, Amerikos lietuviai sukrusdavo, susijaudindavo, tačiau kaip tik ji praėjo, vėl viskas nurimo, viskas užmiršta. Vėliausių kelių metų bėgyje tokios krizės buvo taip dažnos, kad išeivija pradeda su krizėmis apsiprasti, lyginai kaip Europa apsiprato su visokiais karo pavojais. Bet vis dėlto išeivija Lietuvai teikė ir teiks pagalbos. Bet iš tikrųjų ar toje pagalboje ir apsiriboja visi Lietuvos santykiai su išeivija? Jei taip, tai to neturėtų būti. Juk Lietuvai lygiai turėtų rūpėti lietuvybės išlaikymas užsienių lietuviuose, turėtų rūpėti prekybos santykiai su užsienio lietuviais, turėtų rūpėti kultūriniai ir kitoki santykiai. Tie klausimai Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudoje jau nekartą buvo apkalbėti, tačiau, atrodo, jie pasiliko archyvuose. Jie taip pat spasmodiški, kaip ir Amerikos lietuvių sąjudžiai Lietuvą krizės metu remti. Tačiau mums atrodo, kad Lietuvos santykiai su išeivija turėtų būti ne tik ant popierio planuojami, bet ir praktikoje vykdomi, vykdomi sistematingai ir atsidėjus. Vien tiktai kalbėti apie tuos santykius neužtenka, reikia matyti ir jų vaisių. Jeigu užsienyje gyvena apie 35-40% lietuvių tautos narių, tai argi neverta Lietuvai turėti bent atskirą departamentą išeivių reikalams. Žinoma, jeigu tam departamente dirbs žmonės, kurie žino ką daro, įvertina savo pareigą ir supranta Lietuvos santykių su išeivija svarbą.

Amerikos lietuviai, kiek jiems sąlygos leidžia patys bando ištirti, kaip galima praplėsti Lietuvos santykius su išeivija, tačiau veikiausiai iš to nieko nebus iki pati Lietuva daugiau susidomės tų santykių praplėtimo galimybėmis ir reikalu.

Mums džiūgu priminti, kad Lietuvos vyriausybė rimtai susirūpino šiuo svarbiu lietuvių tautai klausimu. Anot "Lietuvos Aido," šiandien naujų aplinkybių ir uždavinių akyvaizdoje tenka pagalvoti apie stipresnes ir gyvybingesnes institucijas, kurios rūpintųsi visų lietuvių išeivių reikalais, abipusiu me džiaginiu ir dvasiniu rėmimu, darbo organizacija ir visais tais klausimais, kurie išeivius domina jųjų tėvynės likimu, o Lietuvą — savo kitur gyvenančiais tautiečiais. Iniciatyva šiais klausimais yra radusi atidų vyriausybės susidomėjimą, kuriai svarbu, kad minėtos pastangos nebūtų palaidos, išblaškytos ar sezoninės. Šia kryptimi jau netolimoje ateityje lauktina ir konkrečių žygių, duosimų pradžią planingesnei tėvynės ir išeivių bendravimo politikai.

ŽEMĖS ŪKIO VARGAI VILNIAUS KRAŠTE

Ir karo padarinių ir ypatingų šalčių šios žiemos metu pasėkoje Vilniaus krašte ūkininkai baisiai yra nukentėję.

Vilniaus Kraštui Remti Komiteto kiekviename posėdyje svarstomi būdai ir priemonės tam reikalui padėti. Pagalbą ruošia mūsų ekonominės organizacijos Pienocentras ir Lietūkis; ruošiasi dideliam šalpos darbui, pavasario sulaukus, ir Žemės Ūkio Rūmai.

Vilniaus laikraščiuose paskelbta, kad Žemės Ūkio Rūmų Vilniaus Apygarda 1940 metams jau paruošė savo darbų planą, kuriame tarp kitko numato Vilniaus srities žemės ūkiui pakelti įvairių pašalpų ligi 200 tūkstančių litų. Tų pašalpų tikslas yra remti įvairius kultūrinius žemės ūkio darbus. Į tą pašalpos numatomą sumą neįeina personalo atlyginimas ir neįeina bet kurios techninės išlaidos, vadinasi — visa suma 200,000 litų bus sunaudota apleistam Vilniaus srities žemės ūkiui sušelpti.

Tiesa, tokia suma atrodo gana stambi, tačiau ji yra maža, palyginus ją su daugybe skurdo, kuris yra Vilniaus krašte. Jau nekalbant apie karo atneštus vilniečiams vargus, ir pati gamta dar prisidėjo prie tų vargų padidinimo. **"Jau kai bėda, tai ji ne viena atrieda"** — žmonių sakoma. Dideli šios žiemos šalčiai pridarė baisiai daug žalos ūkininkams ne tik Vilniaus srityje, bet ir visoje Lietuvoje.

Laikotarpyje prieš sausio mėn. 20 dieną visoje Lietuvoje šalčiai siekė vietomis net ligi 38 laipsnių. Kol kas dar ūkininkų nuostoliai nėra žinomi, tačiau teko iš daugelio vietų girdėti, kad vaismedžiai soduose sutrupėjo nuo šalčių, kitur sušalo ūkininkų galvijai, sušalo runkeliai ir bulvės. Yra net baimės, kad, pavasariui atėjus, ūkininkai neturės bulvių ir sėklai. Žinant, kad daugelyje ūkių bulvės yra pagrindinis maisto dalykas, nesunku suprasti, koks baisus skurdas pažvelgė varguomenei į veidą.

Šiuo klausimu, tai yra kuriuo būdu bus galima padėti ūkininkijai Lietuvoje, o ypatingai Vilniaus srityje, tenka visai rimtai susirūpinti žemės ūkio ir visuomenės šalpos organizacijoms Lietuvoje. Užsieniečiai lietuviai taip pat turėtų juo rimčiausiai pagalvoti, kas darytina, kad tas skurdas būtų kiek tik galima mažinamas.

K. V-ras.

AKTUALIAIS REIKALAIS

Drabužių

Iš rašytų Amerikos lietuviams privačių laiškų matyti, kad Lietuvos žmonės susirūpino dėl drabužių ir odos dirbinių, kurių netrukus gali Lietuvai pritrūkti. Šelpdami Vilniaus krašto lietuvius ar nereiktų pagalvoti ir apie drabužių ir avalynės siuntimą Lietuvai? Amerikos lietuviai šiuo metu galėtų bent savo giminėms Lietuvoje pasiųsti vartotų bet dar gerų drabužių ir avalynės siuntinius. Tas bent kiek Lietuvos žmonėms pagelbėtų. Vėliau gal reikėtų ir Vilniaus lietuviams siųsti drabužių ir avalynės.

* * *

"Vilniaus Raktas"

Vyriausias Komitetas Vilniaus Kraštui Remti prašo Amerikos lietuvių New Yorke ir Chicagoje įsteigti du Vilniaus Rakto sekcijos skyrius. Tų skyrių pareiga būtų Amerikoje platinti "Vilniaus Raktą," apie kurį jau anksčiau Vienybėje buvo rašyta. Tuo reikalu kai kurie mūsų veikėjai jau gavo laiškus ir reikia manyti, kad tie skyriai bus suorganizuoti.

* * *

Nemažai nori

Tikrai dar nežinome, bet jau plačiai kalbama, kad kai Amerikos taikos misionierius p. Welles nuvyko į Berlyną, tai Hitleris jį priėmė nepaprastai iškilmingai, o dar iškilmingiau pareiškė jam, ko Vokietija nori ir kokiomis sąlygomis taikysis su alijantais. Štai ko ji nori: Vokietija turi valdyti Bohemiją - Moraviją, Slovakiją ir Lenkiją. Negana to, ji dar nori ir Vengrijos. Anglai turi garantuoti, kad jie nekiršins prieš Vokietiją skandinavų ir balkanų valstybių, taip pat Vokietijai turi būti duota pilna laisvė jūrose. Jūrų valdymas turi būti tarptautinis, o ne vienos Anglijos.

Apie taiką, matyt, niekas nekalbės.

Stiklinės akys

Rodos, stiklinės akys ir emigracija neturi nieko bendro, bet šiuo metu turi. Mat karui kilus nutrūko stiklinių akių eksportas į Ameriką, o čia yra labai daug žmonių su stiklinėmis akimis. Vadinasi trūksta stiklinių akių, o čia jų niekas nemoka gerai pagaminti. Dabar Amerikos Prekybos, Valstybės ir Darbo departmentų viršininkai konferuoja, kas daryti, kad apeiti imigracijos įstatymus ir iš Čekijos atsigabenti stiklinių akių specialistų.

* * *

Ersatz

Vokietija, kuri giriasi duosianti Rusijai technikų ir kitų specialistų, pati pajuto jų trūkumą. Dabar inžinierių taip pristigo, kad inžinerijos mokslo kursas sumažintas net iki trijų metų. Vokietijoje yra visokio ersatzo, bet ersatz inžinierių dar nebuvo.

* * *

Kam nauda

Welles kelionė į Europą susilaukia visokių atsiliepimų. Viena nuomonė yra, kad Welles kelionė yra Roosevelto politinis manevras save daugiau ispopuliarinti Amerikoje ir pasaulyje, kad šiais metais jis dar galėtų trečiam terminui kandidatuoti. Bet tas atrodo nepamatuotas spėliojimas. Kita išvada yra, kad Welles kelionė gali duoti Vokietijai naują pasiteisinimą. Sako, Vokietija žino, jog Anglija ir Prancūzija nesutiks dabar taikytis ir todėl po Welles kelionės ir pasitarimų galės sakyti: Mes norėjome taikos, bet Anglija ir Prancūzija Amerikos siūlymo nepriėmė. Anglai ir prancūzai tą žino, jie dėl to nelabai palankiai atsiliepia apie Welles kelionę. Ji esanti nelaiku.

KAI PARAGAVO LIETUVIŠKŲ ŪKIŠKŲ GERYBIŲ...

(Laiškai iš Lietuvos)

Sakoma, kas veža, tam ir krauna. Taigi ir Vilniaus šelpimo reikalais mes jus Amerikos lietuvius dabar varginame. Tiesą sakant, kad ne tie lenkų atbėgėliai, kurių viso yra žymiai daugiau per 100,000 žmonių, tai atsargų k. t. rūbų ir odos dirbinių vis dar būtume ilgiau užtekę, bet dabar šių dalykų gali labai greit pasirodyti trūkumas. Na, duonos, bekonų, sviesto ir kitokių gerybių, užtenkame ne tik sau, bet ir užsienin išsiuntimas nesumažėjo. Be to esamieji "nekviesti Maskvos rojaus draugai" kai paragavo lietuviškų ūkiškų gerybių, tai et jų veidai pasikeitė. Visą kas yra gero Lietuvoje, tie "svečiai" laikė, kad daroma propagandos sumetimais, atseit ir rėdosi ir valgo lietuviai gerai tik dėlto, kad padaryti iš to propagandą. Dėlto bolševikai sako, kad Lietuvoje perdaug išleidžiama propagandai, kuri, girdi esanti labai gudriai suorganizuota Dėlto berods Maskva ar nebus gerokai apsirikus savo lizdelius Pabaltėje įsitaisiusi, nes jų kariškos įgulos pamatė koks yra prarajiškas skirtumas tarp bolševikiško rojaus ir, anot jų, buržujiškos Pabaltės, visiškon bolševikijos nenaudai.

K.

* * *

Kitas laiškas

"...Aplink Europoj tebesiaučia karo debesys, nežinome kur jie iš horizontų pasuks, ar vėjas ir ant mūsų dar kuriuos neužpūs. Visi debesys amerikiečiams nebūtų baisūs, turint kapitalo ir nebijant darbo, tik baisizusi būtų bolševikai, jei jie įsigaletų į mus okupuotų. Jų pagyvenimas Vilniuje kelių savaičių bėgyje paliko baisiausią įspūdį. Ką galėjo vogė, plėšė, vežė ir skriaudė, o iš likusios po bolševikais Lietuvos dalies žmonės bėga, kaip iš maro šalies. Siena uždaryta, neleidžiama, bet bėga net rizikuodami gyvybę. Kalbu tai nei kiek neperdėdama, o norėdama kuo teisingiausiai jums nušviesti mūsų buitį."

* * *

"Dantės pragaras"

Kitas asmuo, grįžęs iš Sovietų Rusijos, rašo iš Kauno:

"Skaitei Dantės pragarą? Grįžau iš jo! Užtenka? Ar gausi mano laišką? Ar galima viską rašyti?—Visi tokie klausimai mane sulaiko nuo pasakojimo įspūdžių visiems."

Toliau tas asmuo sako, kad Rusijoj didžiosios geležkelių stotys "apvalytos nuo driskių," bet jis gavęs progą pavažinėti be vadovo ir štai ką jis matė: "Keliavau per kelias mažas stotis. Viešpatie! Knibždynas apie jas tokių driskių, kad jų pliki kūnai matosi. O šaltis tuo syk buvo! Siaurosios gatvės pilnos benamių vaikų, nuplyšusių ir alkanų ir jie tyko ką užpulti, apvogti, ypač svetimtautį. Duonos ten svarui 3 rubliai, o mėsos sv. 35 rubliai."

KAIP ŠAUDO LĖKTUVAI

Išradus kulkosvaidžius ir pritaikius pėstininkams, šiuo baisiuoju ginklu susirūpino aviacija. Lakūnams kilo klausimas, ar ji negalima būtų pritaisyti prie lėktuvo. Prieš tai aviacija galėjo atlikti tik žvalgybos ir bombardavimo uždavinius. Ir štai Did. karo pradžioje vienas vokietis tokį kulkosvaidį pritaikė prie savo lėktuvo. Jis virš sparno ant rėmų pritvirtino kulkosvaidį ir sekmingai atliko uždavinį. Bet toks virš sparno užrioglytas pabūklas lėktuvui teikė didelį pasipriešinimą ir, įvykus ore kliūčiai, negalima buvo pašalinti. Vėl suko galvas, kaip jį pritaisyti prie lėktuvo motoro ir šaudyti per propelerį. Bet čia vėl atsistojo klaustukas. Juk propeleris sukasi iki 2000 apsisukimų per minutę. Šaudant aiškiai propelerį kulipkos sutraiškins, o tada pats lakūnas yra priverstas tūpti. Reikėjo taip padaryti, kad kulipkos lėktų per besisukančio propelerio tarpus. Po ilgų bandymų surado taip vadinamą sinchronizacijos prietaisą. Šį prietaisą sujungė su motoru ir čia pat ant jo pastatytu kulkosvaidžiu. Dabar jį taip nureguliavo, kad kai tik praeina pro kulkosvaidžio tūtą propelerio kraštas — įvyksta šūvis. Šis pritaisymas buvo didelis pliusas lakūnui kovos metu. Susitikęs priešą, jis drąsiai galėjo stoti kovon ir jį nugalėti. Įsivaizduokime, kiek lakūnas galį paleisti per minutę kulipkų į savo priešą. Štai, prie motoro stovi du pritvirtinti kulkosvaidžiai, kiekvienas iš jų duoda nuo 1000 — 1400 šūvių per minutę. Ir jeigu tokia kulipkų kruša papultų į lėktuvą, tai aiškiai iš jo gautųsi rėtis. Bet tai neįvyksta. Labai geru šauliu laikomas tas, kuris pataiko 12% Be to, prieidamas lakūnas turi labai mažą laiko taikintis, nes abu lekia dideliu greičiu. Tas sekundinis taikinys, kurį sukaupęs visą valią turi išnaudoti. Be to, lakūnas paleidžia seriją ne daugiau kaip 900 šūvių. Tai jau labai didelė serija, iš kurių tik gerai prisitaikius gali būt 24 kliudymai. Bet tas tikrumoj sunkiau įvyksta. Daleiskim, kad ir pataikys, bet į tokias vietas, kur lėktuvui ne taip pavojingos. Kaip antai: sparnai, liemuo, uodega. Pavojingiausi sužeidimai yra pats lakūnas, benzino bakas, motoras. Čia viena atklydusi kulipka pilnai gali išvesti lakūną iš kovos lauko.

Aviacijos specialistai norėjo tą kulipkų lietų sutirštinti. Tam tikslui jie įtaisė dar po vieną kulkosvaidį sparnuose. Jie yra taip suvesti, kad lakūnas iš savo kabinos nusitaikęs, į tą patį tašką šaudo ir sparnuose esantys kulkosvaidžiai.

Gali kilti klausimas, o kaip lakūnas juos užtaiso ore neprieidamas prie jų? Tai visiškai paprastas dalykas. Jie yra valdomi elektros laidais arba suspaustu oru. Jų pagalba lakūnas mažu spustelėjimu užtaiso arba ištaiso mirties nešėjus.

Dabartiniame Europos kare lėktuvai turi įsimontavę net patrankėles. Jos šaudo per propelerio movą. Kai kurie specialistai mano, kad yra baisesnis ginklas už kulkosvaidį, nes šie sviediniai palietę priešo lėktuvą sprogsta išplėšdami didelius lėktuvo kąsnius. Be to, tos sprogusios skeveldros greit gali sužeisti lakūną. Patrankėlės per minutę išleidžia nuo 600 - 800 šūvių. Bet anglai apie juos kitokios nuomonės. Jie galvoja, kad stipresnė kulkosvaidžių ugnis daugiau padarys žalos. Todėl šiame kare jų lėktuvai yra apginkluoti net aštuoniais ir daugiau kulkosvaidžiais. Tai tikras kulipkų lietus.

Dar yra bombonešiai. Tai oro tvirtovės. Jos šaudo iš visų pusių ir su jais naikintuvams kautis yra labai sunku, nes eik iš kur nori visur tave sutiks kulkosvaidžių ugnis.

L. Ž.

● Kinijos nuo seniausių laikų auginami šunes, avys ir ožkos tiktai dėl jų kailių.

A. B. Strimaitis.

APIE KUN. A. MILUKĄ

(Iš paskaitos skaitytos Lietuvių Spaudos Klube, 1940 m. sausio 26 d. kun. Miluko 50 metų literatinio darbo sukaktuvių proga)

Gudrus Lietuvos ūkininkas, pavasario sulaukęs, eidamas į savo ūkį su arklu, pirma pagalvoja, pasidaro planus, kur pirmiausiai arklą smeigti, kur kokiems javams dirvą ruošti, kad jam jo sunkus darbas atneštų kuodidžiausią naudą.

Mūsų garbės svetys, jubilijatas kun. Antanas Milukas, sūnus Lietuvos kaimiečio velionio Juozo Miluko, gimė 1871 m. antradienį, dzūkijoj, Šeštokų kaime, Rudaminos valsč., Seinų apskrityje. Pirmiausiai lankė Rudaminos pradinę mokyklą, po trijų metų įstojo į Marijampolės gimnaziją. Ten baiges septynias klases, stojo į Seinų seminariją. Vos sulaukęs 19 metų amžiaus, išėjo su plunksna į mūsų apžėlusius dirvonus, sunkaus darbo dirbti. Štai šiandien mes turime laimės sveikinti mūsų lietuviškųjų dirvonų artoją, susilaukusį 50 metų savo literatinio-kultūrinio darbo jubilėjaus.

Įstojęs į Seinų seminariją kun. Milukas rūpestingai ruošėsi dideliems tautos darbams. Kaip tas geras ūktveris, padaręs planus savo veiklai 1890 m. sausio 30 d. slaptame susirinkime Seinų seminarijos klerikams pareiškė:

MANO SVAJONĖS

"Gal kam pasirodys juokingos mano svajonės, bet ir tas juokimasis atneš man naudą, prisidės prie pataisymo mano pažiūrų. Sakau, nekurių, nes tikiu, kaip mano nuomonė apie reikalingumą meilės tėvynei ir visotinio dėl jos savo pasišventimo gali, jei Dievas teiksis prilaikyti mane, kol nustos manyje plakus širdis dėl Lietuvos, kada būsiu paguldytas ant lentos..."

NORIU BŪTI LIETUVIŲ KUNIGU. Ir būsiu, jei Dievas teiksis pašaukti mane į tą garbingą savo kareivių eilę. Prisidėti prie pagerinimo Lietuvos dvasiško ir medžiagiško būvio, iškariauti lietuviams laimę ant žemės ir išprašyti laimę po mirties, tai mano siekis! Tikėjimas, meilė, mokslas, triūsas, tai mano medium. Meilė Dievo, iš kurios išplaukia meilė artimo ir meilė tėvynės, padarys tobulesniu mano patrijotizmą, jeigu tik būsiu to vertas... Tikėjimas primins man, jog mano vargai ir darbai dėl tėvynės neprapuls, ant niekų nenueis... Už pusketvirtų metų apleisiu šiuos mūrus, kuriuose atsitiko taip svarbi mano gyvenime permaina, pamesiu namus, kuriuose tiek užmanymų, minčių kilo, tiek jaunuomenės pasimiršimų patyriau... Tardamas draugams, likite sveiki, broliai, atsiminkite apie tėvynę, skubinuosi iš Seinų pilaitės į žiemius, į tėvynę, idant pakvėpuoti nors trumpai jos oru, idant jos miškuose ir laukuose, Lietuvos vaikų tarpe padidinti savo širdyje tą pagirtiną liepsną...

"Po primicijų trauksiu į mozūrus, nes ten mane šaukia mano priedermės. (Anuomet visus karštesnius Lietuvos mylėtojus jaunus kunigus, Seinų vyskupijos vyriausybė skirdavo į mozūriškąją vyskupijos dalį).

"Šioje vietoje prisimena man ta pasakaitė, kaip rudenio sulaukęs tūlas Šileika išėjo į savo ūkį kiškių šaudyti. Eidamas per rugiais apžėlusią dirvą, pradėjo garsiai mįslyti. 'Nušausiu zuikį, nulupsiu kailį, mėsą iškepsiu, kailį parduosiu, pirksiu kumelę, kumelė atvel kumeliuką, kumeliukas ateis į kaimyno vasarojų, kaimynas pamatęs sušuks: Šileika, tavo kumeliukas mano avižose!...' Tuo tarpu kiškis pakilęs iš po kojų nušokavo. Šileikai nei zuikio nei kumeliuko."

Pasiklausykime, ką mūsų jaunas klerikas A. Milukas toliau savo draugams pareiškė:

"Važiuoju į paskirtą vietą... Mano gyvenimas susideda iš dviejų kambarių. Pirmas neperdidelis, antras dar mažesnis. Skubiai velku daiktus nuo vežimo. Lova, padaryta lietuvio Pranciškaus, atsikliūna antrame kambaryje, palei ją pora kedžių ir nedidelis juodas staliukas, užtiestas drobule, išausta lietuvaitės rankomis. Į pirmąjį kambarį jau įnešta nedidelė šėpa, kurioje yra keliolika knygų dvasiškos įtalpos, lenkų ir lotynų kalbose, taipgi lietuviškos, latviškos ir rusiškos knygos. Kurias aš tik galėsiu sugraibstyti ir kurias galima be baimės laikyti pas save. Pirmajam kambaryje atsikliūna didokas stalas ir trys kedės — vis lietuvio darbas.

(Bus daugiau)

Kaip rusai statė Ventos tiltą

Likę trys gyvi iš tų laikų, kai per Lietuvą buvo statomas Liepojos- Romnų geležinkelis, papasakojo, kaip 1869 metais buvo statomas per Ventos upę to geležinkelio tiltas. Tiltas buvęs medinis, apie 40 metrų ilgas, pastatytas iš ąžuolo, net ir varžtai buvę mediniai. Vyresnysis statybos meistras buvęs rusas. Kai tiltas buvo pastatytas, iš Maskvos atvažiavę 5 inžinieriai tilto priimti ir jo patvarumo patikrinti. Tiltą tikrinant, statybos meistras buvęs pastatytas po tiltu, sankryžių tarpe o patys inžinieriai atsistoję iš abiejų tilto galų su šaudyklėmis rankose, saugoti, kad meistras nepabėgtų kai tuo tarpu per tiltą darbininkai tempė virvėmis pakinkytus tris tuščius prekinius vagonus, o paskiau ir garvežį. Pagaliau į tuos vagonus prikrovę akmenų ir "drąsus" mašinistas rusas Krylenko turėjęs tuos pakrautus vagonus su garvežiu pervežti per tiltą atgal. Mašinistas į garvežį lipdamas drebėdamas persižegnojęs ir labai iš lėto pervažiavęs tiltą. Meistras gi per visą tą tilto išbandymą turėjęs po tiltu išstovėti, pistalietu grąsinamas, kad nepabėgtų; jei tiltas neatlaikys, jis būtų žuvęs kartu su savo pastatytuoju tiltu. Kai pagaliau meistrui buvo leista išlysti iš po tiltės, jis buvo visas suprakaitavęs, šlapias, lyg iš pirties išėjęs.

Tiltas atlaikęs, bet įlinkęs šešiais centimetrais. Už tai ir meistras ir mašinistas gavę priedų ir piniginių dovanų. Bet per tiltą buvę leista važiuoti tik po keletą vagonų ir tai tik su puse krovinio. Sekamais metais tiltas jau tiek įlinkęs, kad ir ginklais grąsinami mašinistai per jį nebevažiuodavę.

Lietuviškas kugelis

Lietuviai pasižymi ne tik politikoje, bet ir kitose srityse. Dažnai ir tokiuose, kurių negalima lyginti politikai. Štai, pav., viena jauna chicagietė p. A. Putris Chicago Better Housemaking Instituto surengtame valgio gaminimo konkurse, kuriame dalyvavo tūkstančiai žmonių, laimėjo pirmą prizą už lietuviško kugelio receptą. Kiekvienas toks laimėjimas prisideda populiarinti lietuvių vardą Amerikoje.

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukinaitis

NEW YORK, March 6 — About four years ago your New York correspondent began printing in Vienybe a series of "Minute Lessons in Lithuanian," using English phonetic pronunciations, designed for use by English speaking Lithuanian Americans. Thank goodness I never finished the job, although it required a good deal of time and perservance to get as much of it done as appeared in Vienybe's English page. I thank goodness that I didn't finish because I've just come across a volume which is at least twenty times better than anything I could have produced.

I have before me a copy of "Lithuanian Self-Taught" by M. Variakojytė - Inkenienė. Printed in Great Britain by E. Marlborough and Company, Ltd., whose address is London, 49a and 51-53 Old Bailey, E. C. 4. The price is four shillings, but you'd better wait a few weeks until we see whether Vienybe can get a better price for them by importing them in wholesale lots.

This is one volume which lives up to the expectations of both the publisher and the author, whose preface claims that "this handbook is intended for all who wish to learn Lithuanian language by a very simple but efficient means. To this end it provides carefully selected vocabularies, phrases, and conversations together with the English phonetic pronounciations."

With equal truth, the author continues by pointing out that "the Grammatical section of the book contains the necessary elementary knowledge for practical use and will also serve as an introduction to a more intensive study of the Lithuanian language. To tourists and travellers this book offers a ready means of making themselves understood without prolonged study of the language."

The book itself is a one hundred and fifty page pocket sized volume which consists of (a) an explanation of the phonetics to be used by English speaking students of the book; (b) vocabularies arranged in various classifications, such as accomodations, adjectives, ailments, amusements, beverages, etc.; (c) an easily followed outline of grammar; and (d) a classified group of conversational phrases. The volume concludes with a table of weights and measures, as well as Lithuanian postal rates.

I do not hesitate to recommend this book with all possible vehemence. As an experiment, I showed it to a friend of Irish descent, who quickly picked out various phrases and spoke them as though he had lived in Lithuania for years! This volume will be a boon to the thousands of younger Lithuanian Americans who "know what the Lithuanian words mean, but can't seem to pronounce them correctly."

● Abisinijos buv. imperatoriaus Neguso Heile Selassie duktė nuo 1936 metų tarnauja slauge vienoje Londono ligoninių ir vadinasi "sesuo Tsahai." Ji yra 21 m. amžiaus ir labiausiai tinka darbui prie sergančių vaikų.

PONIA JADVYGA TŪBELIENĖ

VILNIAUS KRAŠTUI REMTI VYR. KOMITETO GARBĖS PIRMININKĖ

Lietuvos moterų tarpe ir iš viso mūsų visuomenėje ponia Jadvyga Tūbelienė yra pasižymėjusi savo darbingumu ir energija. Dėka jos iniciatyvos daug buvo nuveikta svarbių darbų. Jos ypatingas rūpinimasis Lietuvos reikalais, jos maloni ir tauri asmenybė traukte traukia prie to darbo visus, kam tik artimi yra Lietuvos reikalai. Per visą metų eilę ponia Tūbelienė dirba socialinėje srityje ir ypač šalpos srityje jaučiama didelė jos prityrimo ir širdingumo įtaka.

Ponia Tūbelienė yra baigusi Vilniuje 1909 metais, gal dėl to ir Vilniaus miestas ir kraštas jai yra brangiausia Lietuvos vieta, kurios ateities ir sutvarkymo reikalui p. Tūbelienė šiandien duoda daug savo darbo ir prityrimo. Gimnaziją baigusi, vyko aukštuosius mokslus eiti Petrapilyje, kur 1914 m. baigė istorijos ir filosofijos fakultetą. Valstybinius egzaminus išlaikė 1917 m. ir buvo pakviesta pasilikti prie universiteto, tačiau ji su kitais lietuviais grįžo į Lietuvą. Petrapilyje būdama, panelė Jadvyga buvo oficiali Vilniaus lietuvių laikraščių korespondentė ir tuomet ji pradėjo savo publicistinę veiklą.

Į Lietuvą grįžo per Šveciją. Lietuvos Valstybės Taryba tuojau išsiuntė ją į Berlyną redaguoti lietuvių leidžiamą žurnalą **"Das Neue Litauen"** — tai buvo svarbus darbas, kurio tikslas buvo informuoti Vokietijos visuomenę apie lietuvių tautos siekimus ir norus. Redakcijos sekretorium Berlyne buvo žinomas klaipėdietis p. Ašmys. "Das Neue Litauen" dėl tam tikrų kliūčių negalėjo ilgai išsilaikyti, redakcija užsidarė, ir vyriausioji redaktorė p-lė Jadvyga Chadakauskaitė grįžo į Vilnių.

Susisiekimas tarp Vilniaus ir Berlyno buvo labai apsunkintas. Kelionės buvo surištos su dideliais nepatogumais, kratomis pasienyje ir kt. Kaipo įdomus to meto kelionių nuotykis, šia proga suminėtinas toks faktas. Lietuvos veikėjams rūpėjo, kad Lietuva nebūtų įjungta į Vokietijos valstybę, o toks planas tuomet Berlyne buvo: vokiečiai ketino vieną kaizerio sūnų skirti Lietuvos karalium ir eventualiai įjungti Lietuvą į Vokietijos Reichą. Tokia politinė kombinacija ilgam laikui būtų sukliudžiusi Lietuvai tapti nepriklausoma valstybe. Kad šiam planui užkirtus kelią, Lietuvos veikėjų grupė buvo pakvietusi karaliauti Lietuvoje kataliką kunigaikštį Urachą. Panelei Jadvygai, grįžtančiai iš Berlyno į Lietuvą, teko slapta pervežti Uracho pasirašytą sutikimą būti Lietuvos karalium. Kad tas sutikimas nepatektų ten, kur jam nereikėjo patekti, jis buvo ypatingu atsargumu paslėptas panelės Jadvygos batelio aule.

Grįžus iš Berlyno, Valstybės Taryba tuojau pat siuntė jauną ir energingą publicistę į Šveicariją, Lietuvos propagandos darbui ten tuo metu įsteigtame Lietuvos informacijos biure. Panelė Jadvyga Šveicarijoje dirbo propagandos darbą ir kartu su Lietuvos Charge d' Affaires Šveicarijoje p. Daumantu ir su amerikiečiu kun. J. Dobužiu. Čia p-lei Jadvygai teko globoti Lietuvos studentus, ėjusius mokslus Berne ir kituose miestuose.

Iš Šveicarijos laikinoji Lietuvos vyriausybė siuntė ją į Paryžių prie Lietuvos Delegacijos, kur ji bendradarbiavo su Delegacijos pirmininku p. T. Norum - Narusevičium, Jonu Žilium, B. K. Balučiu ir kitais delegacijos nariais. Amerikiečiams įdomus yra tas faktas, kad p-lei Jadvygai už jos darbą prie Delegacijos, kaip ir kitiems Delegacijos nariams, atlyginimą mokėdavo iš amerikiečių lietuvių politinių fondų (Tautos Fondo ir Nepriklausomybės Fondo).

Po darbo Paryžiuje p-lė J. Chadakauskaitė grįžta į Lietuvą. 1920 m. ji susituokia su didžiuoju Lietuvos darbuotojų ir jos ekonominio gyvenimo kūrėju Juozu Tūbeliu, kurs per ilgus metus vadovavo Lietuvos vyriausybei, kaipo ministras pirmininkas, ir Lietuvos žemės ūkiui ir finansams, kaipo žemės ūkio ir finansų ministras, ir vėliau - kaip Lietuvos Banko valdytojas.

Nuo to laiko, t. y. nuo 1920 m. iki dabar ponia Jadvyga Tūbelienė uoliai vadovauja socialiniam darbui, globojo ir globoja šalpos organizacijas ir visur įneša iniciatyvos, darbingumo, prityrimo ir geros širdies. Kas metai ji būdavo Vilniaus Vadavimo rinkliavos spalio 9 d. globėja. Nuo pat pradžios ji vadovauja Motinoms ir Vaikams Globoti Sąjungai, kuriai priklauso per 20 tos rūšies organizacijų; jos bendradarbiauja su ligonių kasomis, Raudonuoju Kryžiumi ir su visa eile lietuvių ir žydų šalpos draugijų. Didžiojo nederliaus ir bado Vilnaus krašte metu ponia Tūbelienė pirmininkavo komitetui ir daug jam dirbo. Tuomet buvo išlaikomos studentų valgyklos, buvo teikiama visokeriopa pašalpa nederliaus prispaustiems vilniečiams, nepaisant to, kad Vilnius tuomet dar buvo okupantų lenkų valdomas.

Tokių socialinio darbo kvalifikacijų ir tokio patriotinio susirūpinimo krašto reikalais asmuo ir šiandien daug padėda vilniečiams — ponia Tūbelienė garbingai vadovauja kilniam ir sunkiam Vilniaus krašto atstatymo darbui.

K. V-as.

BOSTONO LIETUVIŠKŲ RADIJO PROGRAMŲ LIETUVOS NEKRIKL. SUKAKTIES MINĖJIMAI

BOSTON, Mass. — Bostone yra trys lietuviškos radijos, per kurias šeštadieniais ir sekmadieniais lietuviai garsina savo biznius ir prakalba į lietuvius žodžiais ir lietuviška muzika. Tankiai girdisi iš jų gera muzika ir kalbų, bet tankiai jų kalbos ir muzika atsiliepia ne į dailę, bet į žmogaus jausmus ir jo laukiniška skonį. Jei ne suklysčiau, gal apie 20 nuošimčių per metus girdisi geros muzikos ir gerų kalbėtojų, o kiti 80 nuošimčių yra nepakenčiamos muzikos ir prakalbų.

Jau nekuriems biznieriams ir klausytojams radio programai lieka be įdomumo ir noro užsukti radijas ir klausyti jų kasdieninės polkas bei žemos rūšies tralaluškas. Radijo vedėjai, ar jūs nejaučiate, kad iš jūsų rankų biznis ir publika pradeda šalintis? Tikrai paklauskit, kodėl kitą kartą biznierius atsiprašinėja išvengti duoti apgarsinimą. Gal jums tas biznierius iš priežasties draugiškų ryšių nenori pasakyti teisybės, bet jis pasisako kitiems, kad jo programų niekas nesiklauso, nes juose nėra geros muzikos ir dainų.

Bet kokį skirtumą padarė Lietuviškos Radijos Lietuvos sukakties minėjimas! Taip vadinama "Darbininko" radijo tik pirmą kart kiek geresnę programą davė, kurią galima buvo klausyti ir pagirti p. Kneži, jos vedėją, kad jis sugebėjo sutraukti geresnes jėgas muzikos, ir transliuoti ją trumpomis bangomis į Lietuvą. Gaila, kad adv. Miller kalbėjo angliškai į Lietuvą šioj svarbioj šventėj. Ar tas pats žmogus lietuvių kalbos nemokėjo? Man buvo pasakyta, kad tas kalbėtojas geriau lietuvių kalbą vartoja už patį programos vedėją. Ar Lietuvos žmonės anglų kalbą supranta?

Kubiliūno Radijo ir pasirodė neblogai su programu Bostono lietuvių apylinkėje. Reikia pasakyti, kad jis yra jauniausias Bostono radijušninkas. Ignas Kubiliūnas ne transliavo savo programos į Lietuvą, bet gražiai apie Lietuvą prakalbėjo ir davė geros muzikos per visą programą.

Seniausias radijo vedėjas p. Minkus šioj 22 metų Lietuvos sukaktyje geriausiai pasirodė. Pirmiausia jo muzikos programa buvo gerai suorganizuota solais, choais ir kalbomis. Per visą ištisą valandą buvo girdėtis graži ir žavėjanti muzika. Vaišiausko balsas gražiai skambėjo per radijo, bet tankiai nebuvo galima suprasti jo žodžių. Kas tokio yra jo dainavime, kad jo žodžiai muzikoj paskendę, ir jų nesigirdi. Jei tą ligą išgydytų, jis būtų geras dainininkas. Smuikininko Buinio, Jr. arija pašvęsta Lietuvai buvo labai graži visais atžvilgiais. Joje tarpininkavo lietuvių dainos ir melodijos su akcentavimu klasiškų modulacijų ir pats Buinis gražiai griežė smuika pritariant kitiems smuikininkams į ariją. Tikrai graži yra arija! Pianistės Minkienės kompozicija pašvęsta dėl Vilniaus grįžimo Lietuvai vykusiai atvaizdino gražų vaizdą melodijoj, kuomet šešios Birutės ją savo lavintais balsais pildė. Franklino Klubo choras užsitarnauja gražų komplimentą už jų sutartiną dainavimą. Pagaliau garbės konsulas Shalna pasakė ryškią ir gražią prakalbą Lietuvos žmonėms. Jo kalboj neskambėjo beprasminis patrijotizmas bei istoriniai faktai, bet atvaizdinimas Lietuvos piliečių sunkią kovą apsaugoti savo kraštą nuo priešų ir sukultūrinti jo žmoniją. Nors jis aukštai kalibravo Lietuvos sportą, bet nepamiršo ir kaimietį pagirti už jo triūsą ir prakaitą. Jei Lietuva girdėjo Minkų programą, jau nemaža komplimentų duos už jo sunkų pasidarbavimą šiame programe.

B. F. Kubilius.

AUKOTA IR MINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTIS

PITTSBURGH, Pa. — Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko vasario 18 d. LMD svetainėje. Reikia apgailėti, kad toks blogas oras pasitaikė. Nors ši visa žiema su šalčiu ir sniegu yra pasiekus rekordą, bet vasario 13-tą, tai taip prisnigo, kad nei pėsčiam išeiti nei važiuotam išvažiuoti. Vasario 18-tą manėme, kad tuščia svetainė bus, bet žmonių ūpas ir prijautimas Lietuvai ir meilė nedaug ką sulaikė, beveik pilna svetainė žmonių buvo. Vakara atidarė pirm. P. Dargis jau kiek po 8 valandai ir pakvietė Lietuvių Meno Draugijos chorą po vadovyste Mildos Braski kuris sugiedojo Amerikos ir Lietuvos Himnus ir dar 4 liaudies dainelės. Publika griausmingai "paplojo. Kalbėtojais buvo: K. Pukas, kuris yra iš Lietuvos atvykęs vos keli metai, antras adv. Ed. Schultz, D. Lekavičia, P. Pivaronas, J. K. Mažiukna ir teisėjas Marshhall. Visi kalbėtojai apibudino Lietuvos Nepriklausomybės reikšmę, pakilima Lietuvos ir atgavimą sostinės Vilniaus. Atsišaukimai buvo draugijoms išsiuntinėta pirmiau, kad aukautų Vilniaus pabėgėliams suselpti. Sekančios draugijos atsiuntė aukas: LMD draugija $25, SLA 3 apskritys $10, SLA 104 kuopa $5, SLA 142 kuopa $5, SLD 145 kuopa $5, Liet. Moterų Klubas $2. Draugijos viso prisiuntė $52.

Publika aukojo sekančiai: P. Pivaronas $5, A. J. Mičiulis $5, Alg. Jucevičius $5, K. Kairis $2. Po vieną dolerį aukavo: J. Kamarauskas, Ad. Schultz, K. Bimba, J. Virbickas, R. Virbickienė, J. Kiuzinas, J. Pranevičius, J. K. Mažiukna, J. Zelenauckas, F. Radgius, V. Pauleka (svečias iš Kolorados), J. Kazlauskas, J. Girdžius, A. Žvirblis, D. Lekavičia, P. Savalckis, A. Aleknavičia, O. Sandaitė, Mr. & Mrs. Bakanas, A. Rumša, J. Myksas, J. Mikėnas, D. Kalėda, P. Jucevičius, F. Ambrozas, J. Petraitis. Smulkiu surinkta 13.92. Žmonės sudėjo $56.92, draugijos $52. Viso $108.92. Išlaidų buvo: muzika, Katilius ir atsišaukimai spausdinti. Viso $8. Taigi šimtas ir 92c. pasiųsta Lietuvos generaliam konsuliui J. Budriui į New Yorką.

Kurios draugijos nesuspėjo savo auką priduoti, gali tą padaryti ir vėliau, parašant čekį P. Pivarono vardu, o priduoti sekr. J. Virbickui, 124 Moultrie Street. Aukos bus pasiųsta į vietą ir pagarsinta per spaudą.

Taigi, širdingai ačiu LMD chorui, kalbėtojams ir visai publikai už tokį prijautimą ir gausias aukas, taip pat visoms draugijoms, kurios aukavo Vilniaus reikalams.

J. Virbickas.

JUMS REIKALINGA GERA SVEIKATA

GERA SVEIKATA YRA JŪSŲ BRANGIAUSIAS TURTAS: SAUGOKITĖ JĮ.

Gydytis Naturaliu būdu, nes nėra nieko geresnio ir saugesnio. Išbandymas gali jus įtikinti.

Net ir atkaklios ligos atsitikimu, nenustokite vilties, visuomet yra kas nors, kuris gali jums pagelbėti.

Mano tikslu yra gelbėti žmonėms atgauti sveikatą ir pamokyti juos kaip užlaikyti ir saugoti tą brangiausią turtą.

Nesenai išrastas naujas instrumentas Neurocalometer (Niurokalameter), kuris turi neapkainuojamos vertės dėl visų sergančių žmonių.

Kaip kokia nuostabi akis—šis instrumentas parodo visas žmogaus kūno dalis—tuo pačiu metu parodo, kur randasi ligos priežastis. Kokių pavadinimų liga nebūtų—kaip tai: galvos skaudėjimai, krūtinės, pilvo, inkstų, mažakraujystė, paralyžius, reumatizmas, nevirškumas, skausmai strėnose, pečiuose, keliuose, nemiga, tulžies akmenėliai, įvairūs moterų ir vaikų ligotumai, šios visos ligos turi savo tam tikrą priežastį. Kiekvienas sergantis—pridėjus tą instrumentą prie jo kūno—nuosavom akim galės matyt kur slepiasi jo ligos priežastis. Daktaro Juozo Millerio ofisas adresu 790 Broad St., Newark, N. J., turi tą pažymėtiną instrumentą dėl sergančių žmonių gerovės ir reikalavimų.

Visi, kurie nustojo sveikatos be skirtumo, ar jų liga jau įsisenėjusi, ar nauja—būkite geros minties. Iš sunkiausios ligos galima sugrįžti į sveikatą—kuomet ligos priežastis esti gerai pažinta. O vietą ir priežastį jūsų ligos geriausia parodys naujas Niurocalometer instrumentas. Ateikite į ofisą kartu su Jūsų giminėm ir pažįstamais—tegul ir jie persitikrina nuosavom akim.

ŽEMIAU PADUODAMI DĖKOJIMO LAIŠKAI KALBĄ UŽ SAVE. SKAITYKITĖ!

Aš, Jan Rudzinski, apsigyvenęs Pine Island, Box 147, New Yorke, liudiju, kad paskutinius 5 metus sunkiai kentėjau ir mane labai kankino strėnų ir pečių skausmai, taip pat ir vidurių. Negalėjau liuosai nei susiriest nei išsitiest. Skausmai pasidarė nepernešami ir trukdė man darbe, taip kad buvau priverstas ieškot pagalbos. Vaikščiojau nuo vieno daktuto prie kito, bet nei vienas negalėjo man padėti. Vienas pasakė, kad turiu reumatizmą ir neuralgiją, kitas pasakė, kad turiu lumbago, sciatica ir skaudulį viduriuose. Trečias patarė pasiduoti į ligoninę, kur turėjau būt aplipdytas plesteriais ir gulėt taip nesijudindamas ištisą savaitę, o gal ir visą mėnesį. Įsivaizdinkit sau padėtį, kokioj būčiau atsidūres, jei tokio patarimo būčiau paklausęs. Pinigai man neapėjo, tik tas, ar pagerės mano sveikata.

Laimingai atsitiko, kad mano brolis parsinešė Daktaro Miller'io apsigarsinimą. Perskaičiau ir nusprendžiau išmėginti paskutinį pagalbos pasiūlymą.

Nuvykau pas Daktarą Miller'į, kad mane išegzaminuotų. Jis mano kūną tyrinėjo su "Neurocalometer," kuris ant vietos parodė 25 nereguliariškumo punktus, kur kentėjau skausmus per 5 paskutinius metus. Po pirmo gydymo pasijutau daug geriau, o instrumentas kas kartas rodė mano sveikatos geresnį stovį (ką mačiau savomis akimis). Vėliau dar kelis kartus buvau pas Daktarą Miller'į ir mano rūpesčiai visiškai praėjo ir dabar gerai jaučiuos.

Paliūdymui šių teisingų faktų, kaip jie yra atsitikę, ir savo fotografiją duodu liuosa valia ir be jokių prikalbinėjimų, kadangi kito būdo išreikšti mano gilų dėkingumą Daktarui Miller'iui už jo didelį darbą nemačiau. Noriu, kad apie tai sužinotų kiti sergantieji ir noriu tuo būdu jiems padėti.

JOHN RUDZINSKI, Box 147, Pine Island, N. Y.

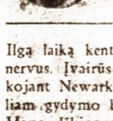

Michael Kapel, 106 Belmont Ave., Newark, N. J. sako: Aš esu pačiam dar stiprume, bet nuolat man skauda galvą, kojas, pečius, skilvį, kankina kosulys ir nemiga. Netekau noro gyventi. Daktarai davinėjo įvairias gyduoles, o pagaliau patarė operaciją. Bet sužinojau apie daktarą Miller'į, pas kurį išsigydžiau iš visų negalavimų. Dabar esu visiškai sveikas.

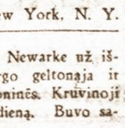

Ilgą laiką kentėjau vidurių skaudėjimus, kurie suardė mano nervus. Įvairūs daktarai man nieko negelbėjo. Tik pasidėkojant Newarko daktaro Miller rūpestingumui ir jo naturaliam gydymo būdui aš atgavau savo sveikatą.
Mano dėkingumui pareikšti rašau šį laišką ir pridedu savo atvaizdą tikėdama, kad ir kiti ligoniai pasinaudos daktaro Miller patarnavimu.

MISS JULIA KACER
128 East 113th Street, New York, N. Y.

Trūksta man žodžių padėkoti Dr. J. Millerui Newarke už išgelbėjimą gyvybės mano sūneliui, kuris sirgo geltonąja ir inkstų liga. Jį gydė keli daktarai ir trys ligoninės. Kruvinoji kartais jį kankino po du ar tris sykius per dieną. Buvo sakyta, kad vaikas negyvens daugiau metų laiko.
Bet po pirmojo atsilankymo pas daktarą Miller sūnus pradėjo taisytis. Po trijų mėnesių kruvinoji sustojo. Naturalus gydymo būdas, kurį vartoja daktaras Miller be jokių gyduolių, padarė tą, kad mano palieges sūnus per 15 mėnesių visiškai išgijo ir dabar yra sveikas.

MRS. S. MARZARELLA
137 Bedford Street, East Orange, N. J.

Jaučiuosi dėkinga daktarui Milleriui Newarke už sąžiningą mano ligos išgydymą. Seniai mane kankino kvapo trūkumas ir stiprus širdies plakimas. Daktaro Millerio naturalės gydymo metodos dėka dabar esu visiškai sveika.
Mano vyras ir gi daktaro Millerio išgydytas. Jam nuolat skaudėjo strėnas, pakaušį ir kairę koją. Gyduolės nieko negelbėjo. Prieš siūlomą operaciją išimti vieną inkstą, mano vyras nuvyko pas Newarko daktarą Millerį, kuris jį išgydė savo naturalia metoda. Nuoširdžiai rekomenduojame tą daktarą visiems.

MRS. DORA ROMANOFF
408-410 East 152nd Street, New York, N. Y.

Dr. Jos. Miller, D. C., Ph. C.

KINNEY BUILDING Room 408-409 | 790 Broad St. Newark, N. J. | KERTĖ MARKET ST. MItchell 2-0773

Valandos: nuo 9 ryte iki 8 vak.; sekmad. ir šventėm nuo 9 ryte iki 1 v. p.p.

Pagerbta longislandietė Spurgienė

Kiek didmiesčiuose draugingumo stinga, tiek to draugingumo pastebima mažose lietuvių kolonijose. Ne be reikalo dažnai matome jautresniuosius didmiesčių gyventojus besilankančius įkvėpimo ieškoti mažose lietuvių kolonijose.

Long Island draugingumu yra labai ypatinga. Salos platusis galas, kuriame gyvename mes, yra Brooklynas, didmiestis, New Yorko miesto dalis, gana šalta kolonija, gana susiskirsčiusi grupėmis ir nelabai drauginga. Užtat salos vidurys yra labai draugingų lietuvių apgyventas. Be New Yorko miesto dalių saloj tegyvena tik pora tūkstančių lietuvių. Jie ūkininkai, biznieriai, vienas nuo kito toli gyvena, vienas kito pasiilgsta. Tuo tarpu mes, brooklyniečiai, didmiesčio gyvenimo nualsinti, kasdien vienas kitą su savo vargo problemomis vargindami, įsipykstame ir jaučiamės labai atšalę, ypač socialinio gyvenimo atžvilgiu.

Štai, Port Jefferson, L. I. didžiausios krautuvės savininko p. Spurgos žmona neseniai buvo labai susirgusi. Josios nesveikata susirūpino visa Long Island lietuvių kolonija. Bet, laimei, ji greit pasveiko. Ponios Spurgienės gimtadienio proga, vasario 27 d. Long Island moterys, p. Danielienės sumanymu, įsipareigojo pasveikusiąją p. Spurgienę jos gimtadienio proga siurprizu palinksminti. Dėl to suruošė gražų pasilinksminimą, socialinį moterų subuvimėlį, pramogėlę, kurioj dalyvavo gražus būrys p-nų Spurgų draugų. Nors oras buvo labai nedraugingas: snigo, pustė, bet į ponų Jankų sodybą Centerport, suvažiavo gražus būrys Spurgų prietelių. Pasivaišinę atliko ir oficialinę programos dalį, kurią pradėjo Jurgis Jokūbaitis iš Stony Brook, o programą vadovauti pakvietė ponią Augūnienę iš Bay Shore. Kalbėjo: p. Danielienė iš Huntington, p. Dobolevičienė, pp. Treigiai iš South Jamesport, pp. Šliakiai iš Lake Ronkonkoma, šeimininkai Jankai ir brooklynietės, p. Garšvienė, p. Baltuvienė, p. Strumskienė ir Ona Valaitienė ir galiausiai visiems nuoširdžiai dėkojo pramogos kaltininkai pp. Spurgai.

Kalbose prisimintas ir VIENYBĖS bazaras, kuriame L. I. lietuvių diena bus kovo 8.

Linkime poniai Spurgienei geros sveikatos ir ilgo amžiaus, ponui Spurgai ištvermės, Dariaus-Girėno paminklui Brooklyne statyti fondo iždininko sunkias pareigas beeinančiam ir iki pasimatymo Brooklyne kovo 8 d. VIENYBĖS bazare.

Ona Valaitienė.

Tautininkų Klubo narių susirinkimas

Mėnesinis Amerikos Lietuvių Brooklyno Tautininkų klubo narių susirinkimas bus šį penktadienį, kovo 8 d. 8 v. vakare, klubo patalpose, 35 Stagg St., Brooklyne.

Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti, kuriame bus svarstoma įvairūs klubo reikalai ir veiklos klausimai.

Valdyba.

Filmos ir kalbos apie Lietuvą ir spaudą

ELIZABETHPORT, N. J. — Pereitą sekmadienį, kovo 3 d. Elizabethporto Liet. Laisvės salėj, Second St. šios salės bendrovė surengė gražų vakarą, kuriame Juozas Januškevičius, Jr., iš Hartfordo rodė Lietuvos filmas. Vakaro programą vadovavo uolus lietuvių spaudos rėmėjas ir platintojas p. Džiovelis. Kalbėjo Liet. Radio iš WHOM (antr., ketv., šeštad. nuo 4:30 iki 5 v. v.) programų vedėjas Jonas Valaitis apie spaudą ir radio reikšmę, taip pat apie Lietuvą. Pertraukos metu kalbėjo Liet. Spaudos b-vės (Vienybės) pirmin. Albinas Trečiokas, ragindamas skaityti, platinti ir remti ne tik Vienybę, bet ir kitus tautinius laikraščius.

Žmonių buvo, nežiūrint labai blogo oro, 215. Vakaras nusisekė visais atžvilgiais.

Rep.

KNYGŲ SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Štai gera naujiena visiems, kurie ištroškę gerų lietuviškų knygų, visiems kurie mylėtų praleisti vieną-kitą valandą, beskaitant kurią nors įdomią pasaką, visiems kurie gerbia savo gimtąją kalbą ir gėrisi tos kalbos nepaprastu skambėsiu.

Keli mėnesiai atgal, būrys knygų mylėtojų suorganizavo skaitymo draugiją vardu Lithuanian Book-of-the-Month Club, kurios tikslas yra partraukti iš Lietuvos pačias geriausias, įdomiausias knygas ir jas praplėsti po visą Ameriką už žemesnes kainas, negu pavienis asmenys tebeįstengtų jas patys parsitraukti. Pasirodo, kad knygų mylėtojų yra daugiau negu iš pradžių manyta. Tie, kurie užsisakė pirmąsias knygas taip jomis patenkinti, kad ne kurie su entuziazmu ragina savo draugus taip pat pamėginti perskaityt nors kelis puslapius į dieną kurios nors geros lietuviškos knygos.

Seniems ir naujiems skaitytojams šiuomi pranešama, kad Skaitymo Komisija jau yra išrinkusi naują knygą, kuri suteiks užsisakiusiems ne mažai malonumo. Ji yra Lazdynų Pelėdos "KLAIDA". Tai bus skaitymo daugeliui laisvų valandų, nes šį pasaka iš prieš Lietuvos atgimimo laikų, užima 372 puslapių. Jos kaina Kaune yra 70 centų ir už šią pačią kainą, be jokių extra mokesčių ją galima įsigyti amerikiečiams siunčiant čekį ar money-order į: Lithuanian Book-of-the-Month Club, 129 West. 88th St., New York City, N. Y.

Lazdynų Pelėda, kurios tikrasis vardas ir pavardė buvo Sofija Psibiliauskienė, šią knygą parašė norėdama nurodyti už didžialaukio ūkininkaičio nei tarp savęs patikimo, nei apibūdina Ambrazevičius, 'Valstiečiuose buvo tradicija—ieškoti žmonos su dideliu kraičiu, su pasoga; ieškoti vyro iš gero luomo, leisti dukteris tik už didžialaukia ūkininkaičio ar net bajoraičio, nepaisant nei tarpu savo patikimo, nei asmenybės". Šia tradicija seka ir mūsų svarbiausias apysakoje asmuo, Petras Jonaitis. Sunkiai tėvui, prasiskolinusiu, ūkininku išmokslintas, jis veda prancūzę ir savo gimtąjį kaimą bei visus ankstyvesnius idealus pamiršta. Kiek tas visa gailėsio ir lūkėsio jo tėvuose ir kaimynuose sukelia jam nesvarbu. Bet gyvenimas visokeriopai jį sukrečia ir jis jo žmonai typiškai-poniškai prasišalino, gryžta į kaimą liguistas ir neramios sąžinės vedamas. Čia jis sueina seniai matytą savo jaunų dienų draugę Marytę Stonaitę, dabar jau gydytoją ir stropiai besidarbuojančią kaimiečių tarpe. Ir čia prasideda Petro nauja kryptimi veikimas—revoliucijos organizavimas.

Apie knygos turinį ir prasmę daug dar būtų galima pareikšti. Lazdynų Pelėdos "KLAIDA" dar tuomi svarbu perskaityti, kad ji yra viena iš pirmutinių lietuvių kalboje apysakų. Knygos formoje, ji buvo išleista pirmu kartu 1909 m. Vilniuje. Pernai, gi Kaune, buvo išleista jos antrasis leidimas su pataisyta rašyba.

Kas užsakys "KLAIDĄ" klaidos nepadarys.

Skaitymo Komisija.

Dienraščio skaitytojų laiškai ir išsireiš kimai

Jonas Klimavičia iš Dover-Foxcroft, Me. prisiųsdamas metinę dienraščio prenumeratą kartu atsiuntė ir $1 aukų dienraščio spausdinimo mašinų gerinimui. Vienybe esąs labai patenkintas kaipo dieniniu visų žinių šaltiniu.

S. Binkauskas iš Athol, Mass. prisiųsdamas dienraščio prenumeratą, atsiprašo, kad ilgokai nutraukęs įmokėjimą ir dėkoja už dienraščio nesulaikymą. Prenumeratos mokesčiu prisideda prie Tarzanui reikalingų didelių batų, kad galėtų po vandenį braidyti ir gražią Janetę gelbėti iš visų pavojų.

Leo. J. Stasiulis iš Dorchester, Mass. prisiųsdamas metinę dienraščio prenumeratą atsiuntė ir $1 aukų spaustuvės modernizavimo reikalams. Atsiprašo, kad nusitęsė prenumeratos mokėjimas ir dėkoja už siuntinėjimą dienraščio.

VIENYBĖS dienraščio generalis agentas

Jonas Krunklys

VIENYBĖS dienraščio generaliu agentu Brooklyne, didžiajame New Yorke ir apylinkėse yra p. Jonas Krunklys.

Mūsų generalis agentas rūpinasi dienraščio naujų skaitytojų gavimu, išrenka užsilikusias prenumeratas. Tariasi biznio reikalais surištais su dienraščiu.

Mūsų atsilankiusiu agentu į Jūsų namus prašome pasitikėti ir paremti dienraščio reikalu.

Sukaktuvės ir gimtadieniai

Šeštadienį, vas. 17 Juozui ir Marcelei Draugeliams, gyv. 8817—76th St., Woodhaven, L. I. Piliečių Klubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyne surengta jų vedybinio gyvenimo 25 m. sukakties proga graži siurprizo puota. Svočia buvo ponia Simanauskienė, 9226 Foster Ave., Canarsie.

Šeštad., vasario 24 d. Marijonai Miltakienei, gyv. 1148 Glenmore Ave., E. New Yorke Mikalausko ir Stalionio salėje surengta graži siurprizo puota.

Šeštad., vasario 24 Marytei Vaicekauskaitei, gyv. 202 Logan St., East New Yorke surengta graži gimtadienio puota.

Šeštad., vasario 24 d. Lilijai Lazauskaitei, 33 Scholes St., Brooklyne surengta gimtadienio puota.

Šešt., kovo 2 d. Viktorija Blažiūtė, gyv. 304 Bedford Ave., Brooklyne minėjo savo gimtadienį.

J. Valaitis.

Domės namų savininkams

Šiuomi pranešame, kad Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos svarbus susirinkimas bus penktadienį, kovo 8 d. 7:30 vak., grab. Shalins-Šalinsko įstaigoj, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Atstovai, dalyvavę Albany konferencijoj, taksų klausimu debatuos, patieks savo raportus. Turėsime ir svetį kalbėtoją. Nepaprastos svarbos reikalai šaukia visus namų savininkus akcijon! Taigi, nariai ir nenariai — visi atvykite į virš minėtą susirinkimą.

Valdyba.

SPECIALŪS VAKARAI VIENYBĖS BAZARE

VIENYBĖS Bazaras jau reikiamai susitvarkė ir pradedam ruošti specialius vakarus bazare. Dabar galime paskelbti sekančius specialius vakarus:

LONG ISLAND LIETUVIŲ IR MOTERŲ VIENYBĖS VAKARAS įvyks penktadienį, kovo 8 d. Apie specialę programą pranešime vėliaus.

BROOKLYNO RIMBU VAKARAS, pačiam ponui Rimbui vadovaujant, įvyks šeštadienį, kovo 9 d. Kokia bus speciali rimbiška programa, praneš pats ponas Rimbas.

NEW JERSEY LIETUVIŲ VAKARAS įvyks sekmadienį, kovo 10 d. Apie specialę programą bus pranešta vėliaus.

VIENYBĖS Bazaras, kai jau visiems žinoma, eina SLA Namo Antrame Aukšte (virš VIENYBĖS patalpų), 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. Penktadieniais ir šeštadienias bazaro pradža 7-tą valandą vakare, o sekmadieniais 6-tą val. vakare. Visi prašomi lankytis į bazarą ir laimėti brangias ir visiems naudingas dovanas. Į bazarą įžanga tik 10 centų.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS
NUPIGINAME KAINAS 30 NUOŠIMČIŲ

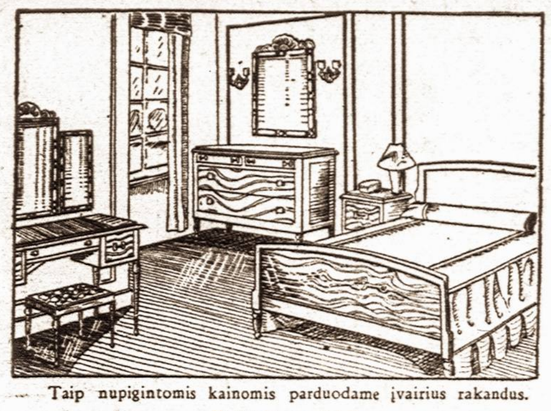

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus.
Pasirinkimas didelis.
BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA LAIME
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkitis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LIETUVIŠKAME MONOPOLYJE
gaunama specialios degtinės ir vynų
Republic, Maryland Rye, grynų rugių degtinė 3 metų senumo, 90 laipsnių stiprumo
Kvorta . . $2.09 Pint . . $1.07
ĮMANT 12 KVORTŲ DUODAMA 10% NUOLAIDOS
Republic Liquor Store
415-17 KEAP ST., (arti Grand St.) BROOKLYN, N. Y.
XAVERAS STRUMSKIS
TEL.: EVERGREEN 7-2089 LICENSE L.-72

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie E. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

41.—Belaisviai labai nustebo, kuomet, numetusi nuo savęs skraistę, atsistojo prieš juos balta labai graži moteriškė, menkai apsirėdžiusi, bet gausiai apsikarsčiusi deimantais. Nors jos veidas buvo gražus, bet reiškė kažkokį pailsimą, liūdėjimą, ar begalį gašlumą.

Aštriu žvilgsniu ši gražuolė peržvelgė paskirai kiekvieną belaisvį ir pagaliau dirbtinai šiurkščiu balsu paklausė: "Ko jūs atėjote į geltonųjų žmonių šalį? Dėl ko jūs nebranginate savo gyvybės, pavesdami ją į rankas Toro karalienės Atheos? Kas do reikalai atvedė jus čia?"

Majoras Burton nustebusiomis akimis pažiūrėjo į daktarą Wong. Tai čia Toro karalienė! Tai jie toje šalyje, vadinamojo Toras, kurios jie buvo išsirengę ieškoti ir tikėjosi rasti Toro miesto griuvėsius su istoriniais likučiais. Dabar gi jie atsidūrė visai puikiame mieste!

Tarzanas atsakė karalienei: "Tu žinai, kaip mes čia atsiradome. Mungo suėmė mus ir atvedė." Karalienė nustebo: "Kodėl atvedė?" Tarzanas ramiai atsakė: "Aš nežinau. Paklausk jo." Bezdžionžmogis Tarzanas ir baltoji karalienė šaltai žiūrėjo vienas į kitą, be jokio mandagumo.

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje